Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

NR. 10 **Poznań, dnia 15 maja 1939** **ROK 18**

Wydawca i miejsce wydania: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu**
ul. Rzeczypospolitej nr. 1 Telefon nr. 25-95 i 48-98

Po Międzynarodowych Targach.

Ostatnie Targi Międzynarodowe w Poznaniu spełniły pokładane w nich nadzieje jeżeli chodzi o rozmiary i formę zaprezentowania przemysłu.

Wobec niezwykle licznego w tym roku udziału przemysłu w Targach Poznańskich ich kierownictwo było zmuszone przeprowadzić inne branżowe ugrupowanie i ściślejszą selekcję poszczególnych wystawców, aniżeli miało to miejsce w latach poprzednich. Stąd też wynikło inne rozlokowanie działów przemysłu i handlu i rozdzielenie pewnych pokrewnych sobie dziedzin produkcji, które w roku ubiegłym umieszczono razem w jednej hali. Zmiany w dyzlokacji rozpoczęto od motoryzacji, który to dział przemysłu zgrupowano obecnie w Salonie Samochodowym; poza 32 różnymi markami samochodów biorą w nim udział również firmy motocyklowe i z tymi działami związane akcesoria. Aczkolwiek wyeliminowano z tego działu rowery i motorowery do pawilonu 3, obok hali 1, w której mieści się Salon Samochodowy, znalazło się bardzo wiele akcesoryj samochodowych, jak garaże, wciągi itd.

W hali nr. 13 znaleźliśmy również przegrupowanie w porównaniu do roku ubiegłego. W obramowaniu ciężkiego przemysłu i hutnictwa ulokowano obrabiarki produkcji polskiej, od największych do najmniejszych. W tejże samej hali ulokowano zmechanizowany warsztat wzorowy dla rzemiosła. Za Trzyńcem, Wspólnotą Interesów i Hutą Pokój, znajdujemy jeszcze obrabiarki polskie, a następnie zagraniczne, z drugiej zaś strony odlewnictwo. Natomiast inne wyroby metalowe znalazły się w pawilonie, w którym w roku ubiegłym panowała wszechwładnie elektrotechnika. W pawilonie dalszym ulokowano ceramikę domową i użytkową, natomiast druga część tego pawilonu była zajęta przez przemysł tekstylny i odzieżowy.

W Sali Reprezentacyjnej, w której dotychczas mieścił się przemysł ludowy, znalazły miejsce elektrotechnika i drobne wyroby metalowe. Tuż obok przemysł drzewny i wyroby z drzewa różnego rodzaju, począwszy od mebli, a na instrumentach muzycznych skończywszy.

W kolejnym porządku wystawiało W. M. Gdańsk i Koleje Francuskie stanowiące część francuskiej ekspozycji turystycznej. W dziale zagranicznym zwracały uwagę oficjalne stoiska przede wszystkim Italii, a dalej Węgier, Indyj Brytyjskich i Niemiec.

Na terenie otwartym, jak zwykle, dominował przemysł maszyn rolniczych, a dokoła Wieży Górnośląskiej budownictwo, przemysł OPL., które to działy uzupełniły eksponaty, umieszczone wewnątrz Wieży. W tymże pawilonie znajdujemy rozbudowany silnie dział maszyn graficznych i farb drukarskich. Obok Wieży, w Pawilonie Lwowskim, jak w latach poprzednich znalazł schronienie przemysł narzędzi precyzyjnych.

Pałac Targowy — hala 17 — została podzielona na 3 działy: przemysł papierniczy i urządzeń biurowych, przemysł chemiczny, o szerokiej rozpiętości eksponatów, począwszy od nawozów sztucznych, aż do perfumerii włącznie, i wreszcie dział spożywczy i sprzętu kuchenno - domowego, który ulokował się na piętrze.

Jeżeli chodzi o wyszczególnienie rozmiarów udziału poszczególnych grup przemysłu w tegorocznych Targach, to przedewszystkim trzy rodzaje przemysłu notowały szczególnie poważny udział w tych Targach. W pierwszym rzędzie wymienić należy przemysł metalowy, który w tym roku rozmiarami swymi przekroczył znacznie stan wystawiania z lat poprzednich. Specjalnie przemył obrabiarkowy notuje niezwykle szybki wzrost produkcji, co w sposób bardzo suggestywny dało się zaobserwować na ostatnich Targach. Bardzo udane było też wystąpienie przemysłu narzędziowego, zorganizowane głównie przez grupę producentów narzędzi Centr. Zw. Przem. Metal.

Drugą grupą przemysłu, która w ubiegłych Targach wystąpiła ze szczególnym rozmachem, to przemysł motoryzacyjny. Salon samochodowy przewyższał rozmiarami nie tylko dotychczasowe wystawy w Polsce, lecz dorównuje największym nawet zagranicznym.

Udział w Salonie Samochodowym Targów Poznańskich zgłosiły 33 firm, gdy na wystawie samochodowej w Berlinie wystawiało tylko 17 firm, w Nowym Jorku — 16 firm, jedynie w Paryżu Salon Samochodowy skupił nieco większą liczbę bo 3 4firmy.

Bardzo poważnie przedstawiały się rozmiary udziału w Targach przemysłu motocyklowego i coraz to bardziej specjalizującego się przemysłu pomocniczego, dostarczającego poszczególne części dla montowni motoryzacyjnych.

Przemysł rowerowy pokazał się jako poważny dział przemysłu metalowego, o czym zresztą świadczą również i następujące cyfry. Oto w 79 zakładach I—VII kat. świad. przem. zatrudnionych jest 2.809 robotników, a wypłata robocizny w ciągu roku przekracza 3.700.000 złotych, wartość rocznej produkcji tych zakładów krajowego przemysłu rowerowego sięga 22 milionów złotych.

Na koniec na podkreślenie zasługuje bardzo zróżnicowane i wyspecjalizowane wystąpienie przemysłu chemicznego, który na tegorocznych Targach pokazał szereg produktów dotąd w Polsce niewyrabianych.

W ramach przemysłu chemicznego bardzo interesująco wypadło tegoroczne stoisko firmy „Stomil", zresztą bardzo estetycznie ujęte. Szerokie rzesze używające rower jako środek lokomocji do codziennej pracy powitają z pewnością z zadowoleniem nową, tanią, a więc popularną oponę płaską „Stomil", zaś sportowcy będą mieli nareszcie polską oponę wyścigową „Stomil" (single-tube) w 4-ch typach, a mianowicie: torową, treningową, turystyczną i szosową.

Krótki okres czasu dzielący nas od ubiegłych Targów nie pozwala jeszcze syntetycznie spojrzeć na całokształt wyników gospodarczych tej imprezy.

Podkreślić jednak należy, że przy niesprzyjających na ogół okolicznościach, a przede wszystkim niewyjaśnionej sytuacji międzynarodowej, zainteresowanie Targami było znaczne i dochodziły do skutku bardzo poważne stosunkowo tranzakcje gospodarcze. Fakt, że, jak wykazują tymczasowe pobieżne obliczenia, dokonano w czasie trwania Targów tranzakcji na kwotę ponad 100 miln. zł pozwala ze spokojem stwierdzić, że ubiegłe Targi zadanie swoje spełniły należycie i umiały nawet w niekorzystnych warunkach wykonać tę rolę do jakiej są przeznaczone.

FON broni Polski!

Plenarne Zebranie Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu.

W dniu 27 b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. prezesa Stefana Kałamajskiego Plenarne Zebranie Izby P. - H. w Poznaniu.

Na wstępie p. prezes S. Kałamajski złożył hołd pamięci Romana Dmowskiego, podkreślając doniosłość jego działalności dla rozwoju polskiej myśli politycznej i odbudowy naszego życia państwowego i narodowego.

W dalszym ciągu p. prezes S. Kałamajski omówił sytuację gospodarczą Wielkopolski oraz działalność Izby od ostatniego Plenarnego Zebrania, na zakończenie zaś skierował apel do kół gospodarczych o jak najintensywniejsze subskrybowanie Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Następnie p. prezes S. Kałamajski powitał poraz pierwszy obecnych na posiedzeniu korespondentów Izby, a mianowicie p. dyr. Wieczorka, reprezentującego przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe oraz p. Jankowiaka — reprezentanta ważnej na naszym terenie gałęzi handlu mięsem.

P. prezes S. Kałamajski wręczył następnie radcy Izby p. Tomaszowi Kujawie dyplom zasługi przyznany mu przez Izbę z okazji 30-leniego istnienia Firmy wraz z życzeniami dalszej owocnej pracy dla dobra kupiectwa.

W następnym punkcie porządku obrad p. w-dyr. Kołodziej zakomunikował, że Prezydium Izby w dniu 1 kwietnia b. r. subskrybowało na P. O. P. kwotę zł 15.000, obecnie natomiast wnosi o podwyższenie tej kwoty do zł 20.000, która to suma odpowiada maksymalnej możliwości finansowej Izby. Urzędnicy Izby subskrybowali Pożyczkę w wysokości zł 5.220. W dalszym ciągu p. w-dyr. Kołodziej podał do wiadomości ustalone przez samorząd gospodarczy normy subskrypcyjne na P. O. P. dla przemysłu i handlu. Zebranie jednomyślnie zaakceptowało wniosek Prezydium odnośnie subskrypcji Pożyczki przez Izbę oraz uznało przedstawione normy subskrypcyjne — ogłoszone w międzyczasie w prasie jako obowiązujące.

Pisemne sprawozdanie o działalności Izby uzupełnił p. dyr. Dr Waschko, przedstawiając kierunki prac samorządu gospodarczego. Jeśli chodzi o najważniejsze osiągnięcia Izby poznańskiej, to należy podkreślić poważny dorobek w zakresie uruchamiania nieczynnych zakładów przemysłowych w Wielkopolsce oraz wprowadzenie z dniem 15 maja b. r. pociągu motorowego między Poznaniem a Warszawą (odjazd z Poznania o godz. 7-mej, — przyjazd do Warszawy o godzinie 10,34, wyjazd z Warszawy o godz. 18,44 — przyjazd do Poznania o godz. 22,17).

W ożywionej dyskusji nad sprawozdaniem zabierali głos pp. rr. Rotnicki, Majewicz, Splitt, Migdałek, Muślewski, Łyczywek, Kujawa, Kuglin, Ligocki oraz p. dyr. Dr. Waschko i w-dyr. Kołodziej.

W dalszych punktach porządku obrad uchwalono regulaminy udzielania stypendiów dla studentów Akademii Handlowej oraz dla uczniów Miejskiego Gimnazjum Kupieckiego, zmianę statutu Izby część I, zamknięcia budżetowe i bilans za r. 1938. Ponadto upoważniono Prezydium do ulokowania funduszu emerytalnego Izby w drodze zakupu nieruchomości oraz wybrano na nowo dotychczasowych członków Komisji Rewizyjno-Budżetowej.

Pod koniec obrad p. w-dyr. Kołodziej wygłosił referat, w którym w bardzo przystępny sposób poinformował zebranych o polskim ustawodawstwie obronno-gospodarczym na tle zagadnień gospodarki wojennej. Referent omówił rozporządzenia dotyczące stanu wyjątkowego i stanu wojennego, powszechnego obowiązku wojskowego powszechnego obowiązku osobistych świadczeń wojennych, powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych, obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, aprowizacji, komunikacji w słuzbie obrony Państwa, ochrony gospodarki wojennej oraz ewakuacji.

Konieczność intensyfikacji akcji odpadkowej.

Do najważniejszych odpadków pochodzenia przemysłowego należy złom żelazny (żelastwo), służący jako surowiec dla hutnictwa, oraz szmaty — jako surowiec dla przemysłu włókienniczego i papierni. W dalszej kolejności idzie złom metali nieżelaznych, makulatura, złom szklany itd. Z pośród odpadków pochodzenia zwierzęcego, pierwsze miejsce zajmują kości, służące jako surowiec dla przemysłu chemicznego, do wyrobu tłuszczu, kleju itd., na dalszym zaś planie znajdują się inne odpadki poubojowe.

Polski rynek wewnętrzny nie zaspakaja naogół zapotrzebowania przemysłu na odpadki, wskutek czego stanowią one poważną pozycję w naszym imporcie. Za samo tylko żelastwo zapłaciliśmy w r. 1938 zagranicy 51 miln. zł, za szmaty 20 miln. zł, za makulaturę 2 miln. zł itd. Oprócz tego kilka milionów złotych kosztował nas przywóz artykułów produkowanych bezpośrednio z odpadków, jak np. tłuszczu kostnego.

Nie ulega wątpliwości, że intensyfikacja zbiórki odpadków w kraju mogła by te pozycje przywozu dosyć wydatnie zredukować, a w przypadku znacznego wzrostu produkcji w zainteresowanych gałęziach przemysłu — przynajmniej powstrzymać równoległy wzrost importu. Osiągnięcie znaczniejszej poprawy na odcinku zbiórki odpadków nie należy jednak do rzeczy prostych. Jeżeli bowiem chodzi o stosunkowo łatwe do uzyskania odpadki otrzymywane w większych i średnich zakładach wytwórczych, to są one już obecnie wykorzystywane blisko w stu procentach . Wszelkie sukcesy można więc oprzeć jedynie na wydobyciu większego niż dotąd odsetka odpadków, wytwarzanych przez drobne warsztaty i gospodarstwa domowe. Tutaj zaś trudności są liczne i niełatwe do przezwyciężenia.

Za zasadniczą przeszkodę należy uznać fakt, że dochód, jaki osiąga poszczególne gospodarstwa ze sprzedaży odpadków jest tak niewielki, iż sam przez się nie stanowi dostatecznej zachęty do ich zbierania i przechowywania. Dlatego też **niezbędna jest umiejętna propaganda,** która — podkreślając społeczną i gospodarczą doniosłość utylizacji odpadków, stworzyła by dodatkowy bodziec, skłaniający ogół ludności do zaniechania dotychczasowego marnotrawstwa. Równocześnie taka propaganda mogłaby pouczyć ludność, w jaki sposób odpadki zbierać i przechowywać, aby uzyskać za nie możliwie najwyższe ceny. Dotychczas bowiem wskutek nienależytego obchodzenia się z odpadkami tracą one znaczną część swej wartości.

Nawet najbardziej umiejętna propaganda będzie jednak skazana na niepowodzenie, jeżeli nie będzie towarzyszyła jej odpowiednia organizacja aparatu zbiorczego.

Na pożyczkę POP i FON.

Członkowie Związku Fabrykantów zadeklarowali w dalszym ciągu na POP. i FON.

„Malto“ Śrem na POP. firma — 7.000 personel — 680 zł;
Leszczyńska Fabryka Octu, Józef Górecki na POP — firma 4.000, personel 160 zł;
J. Banaszyk na POP — firma 500, personel 160 zł — na FON — firma50 zł;
Bracia Kurzbach na POP — firma 900, personel 240 zł;
„Jaskółka“ na POP — firma 200, personel 1.060 zł;
Tkalnia w Środzie na POP — firma 5.000, personel 3.540 zł, na FON — firma 1.000, personel 922 zł;
Kocent i Goździewicz na POP — firma 4.000, personel 1.820 zł;
P. Fischer i Ska, Leszno, na POP — firma 1.500, personel 80 zł, na FON — firma 200 zł;
Leopold Goldenring, na POP — firma 6.000, personel 1.300 zł, na FON — firma 500 ,personel 74 zł;
A. Dereziński, na POP. — firma 500, personel 500 zł, na FON — firma 400, personel 61 zł;
J. Strzelczyk, na POP — firma 20.600, personel 2.460 zł;
F. Knapkiewicz, na POP — firma 100 zł;
J. & S. Stempniewicz, na POP — firma 8.000, personel 1.860 zł, na FON — firma 845 zł;
Kozłowski St., Bydgoszcz — 300 zł.
E. Mix, Bydgoszcz — 1.100 zł.
Rolnicza Spółka Olejarska — prócz podanych w poprzednim numerze zł 7.500 na POP. firma subskrybowała dodatkowo 5.000 zł.
Wielkopolska Spółka Komunikacyjna na POP. — firma 6.300 zł, na FON. firma — 1.000 zł, personel — 2.500 zł.
Inż. W. Kraupe na POP. firma — 2.000 zł, personel — 1.680 zł, na FON. firma — 500 zł, personel — 1.020 zł.
T. Radziejewski na POP. firma — 1.000 zł, personel — 380 zł.
W. i St. Hedinger na POP. firma — 2.500 zł, personel — 500 zł.
B. Bystrzycki prócz podanej w poprzednim numerze kwotę 20.000 zł na POP. firma subskrybowała dodatkowo 5.000 zł.
Młyny Parowe Hermanka na POP. firma — 20.000 zł, personel — 4.600 zł, na FON. firma — 1.000 zł, personel — 588 zł.
M. Kwasigroch, Chojnice na POP. — 500 zł.
A. Tabaka, Swarzędz na POP. firma — 2.000 zł, personel — 3.640 zł.
Maggi Sp. z ogr. odp. na POP. firma — 40.000 zł, personel — 13.660 zł, firma na FON. — 10.000 zł.
St: Grześkowiak, Gostyń na POP. firma — 500 zł, personel — 280, na FON. firma — 110 zł, personel — 92,15 zł.
Ign. Bręborowicz na POP. firma — 500 zł.
St. Malinowski, Śrem na POP. firma — 3.000 zł, firma na FON. — 200 zł.
B. Samulski i Sp. na POP. firma — 3.000 zł.
„Drutownia“ Poznań na POP. firma — 1.000 zł, personel — 400 zł.
St. Zieliński i Ska na POP. firma — 300 zł, na FON. firma — 100 zł.
„Emcha“ na POP. firma 700 zł, personel — 800 zł.
Bracia Plucińscy na POP. firma — 2.000 zł, personel — 1.160 zł, na FON. firma — 823 zł, personel — 30 zł.
J. Kopczyński i Sp. na POP. firma — 3.000 zł, personel — 1.220 zł, na FON. firma — 1.025.55 zł, personel — 474,45 zł.
A. Zwierzchowski na POP. firma — 3.000 zł.
Cegielnia Parowa Witaszyce na POP. firma — 7.500 zł, personel — 4.900 zł, na FON. firma — 2.500 zł.
„Kanold“ na POP. firma — 9.000 zł, na FON. firma — 1.000 zł.
„Wat“ K. Bołdeskuł na POP. firma — 300 zł, personel — 1.000 zł.
Gbiorczyk i Ska na POP. firma — 3.000 zł, personel — 2.140 zł, na FON. firma — 500 zł.
Koźmińskie Zakłady Rolniczo - Przemysłowe na POP. firma — 500 zł, na FON. — 600 zł.
Akwawit — dla uzupełnienia podajemy, iż firma łącznie z członkami Rady Nadzorczej, członkami Zarządu i pracownikami subskrybowała kwotę zł 101.200 zł, przy czym na samą Spółkę przypadało 83.300 zł.
Sekcja Przemysłu Świeczkarskiego przy Związku Fabrykantów na FOM. — 1.257,38 zł.
Wł. Kaźmierowski i Wł Śmieliński, Ostrów na POP. firma — 100 zł.
I. Dekowski, Środa na POP. firma — 200 zł.

Według otrzymanych dotychczas wiadomości przedsiębiorstwa zrzeszone w Związku Fabrykantów razem z personelem subskrybowały na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej kwotę zł **1.741.950**, na FON. zł **413.132,69.** Znaczna ilość przedsiębiorstw nie podała jeszcze wysokości poczynionych poż. subskrypcyj.

Skarb. - Finanse

Termin do wniesienia odwołania.

W myśl przepisów ordynacji podatkowej (art. 101) władze skarbowe obowiązane są przed upływem terminu do wniesienia odwołania do udzielenia zgłaszającym się płatnikom lub ich pełnomocnikom ustnym informacyj o podstawach wymiaru względnie na prośbę pisemną płatnika uzasadnienia wymiaru na piśmie. Wniesienie prośby o wydanie uzasadnienia wymiaru zawiesza bieg terminu.

Najwyższy Trybunał Administracyjny w motywach wyroku z dnia 6. XII. 1938 r. L. Rej. 4959/37 stanął na stanowisku, że jeżeli władza na skutek prośby płatnika uzupełni udzielone mu poprzednio uzasadnienie wymiaru, to zawieszony przez wniesienie pierwszej prośby bieg terminu do wniesienia odwołania zaczyna biec w dalszym ciągu dopiero od dnia, w którym uzupełnienie uzasadnienia wymiaru zostało płatnikowi doręczone.

W powyżej wymienionym wyroku N. T. A. również wyjaśnił, że wręczenie pisma urzędu skarbowego posłańcowi, który w urzędzie doręczył podanie adresata, nie jest prawidłowym doręczeniem; za datę doręczenia tego pisma należy przyjąć dzień, w którym pismo to faktycznie doszło do adresata.

Sprawy socjalne.

Rozwiązanie umowy i zawarcie nowej umowy.

Żadna ustawa nie zabrania po wypowiedzeniu pracy w okresie wypowiedzenia rozwiązać umowę i zawrzeć nową na innych warunkach, przy czym w każdym poszczególnym wypadku do Sądu należy ustalenie, czy między stronami powstał nowy stosunek umowny, czy też zostało jedynie cofnięte otrzymane poprzednio przez pracownika wypowiedzenie ze skutkami, przewidzianymi w p. 1 art. 28 rozp. o umowie o pracę.

Postaci nie zmienia jednoczesne ustalenie przez Sąd, iż poprzednie wypowiedzenie zostało cofnięte, decydujące bowiem znaczenie w przypadku ma rozwiązanie poprzedniej umowy i zawarcie nowej na czas nieokreślony, którą w myśl obowiązujących przepisów pracodawca mógł rozwiązać w każdym czasie z zachowaniem jedynie trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, o jakim mowa w art. 25 p. 4 rozp.

(Orz. z 4. I. 1933. I. C. 2154/32. Zb. Urz. 3/33).

W sprawie składek ubezpieczeniowych od ofiar na cele obrony państwa.

Nawiązując do spornej kwestii zaliczenia ofiar na cele obrony państwa do podstaw obliczania składek ubezpieczeniowych, zanotować należy poniższy komunikat Min. Opieki Społecznej:

„W związku z rozpisaniem Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej robotnicy licznych przedsiębiorstw zaofiarowali pewną liczbę dodatkowych godzin pracy z przeznaczeniem wynagrodzenia za te godziny na zakup pożyczki lub na FON. Ponieważ zaofiarowana przez robotników dodatkowa praca nie ma charakteru zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, ale stanowi dobrowolne świadczenie na rzecz obronności Państwa, Min. Opieki Społecznej zarządziło, aby wynagrodzenie za tę pracę nie było wliczane przez instytucje ubezpieczeń społecznych i Fundusz Pracy do podstawy wymiaru składek i świadczeń ubezpieczeniowych oraz opłat na rzecz Funduszu Pracy".

Tym samym zmienione zostało stanowisko, jakie w tej sprawie zajął Z. U. S. i o którym informowaliśmy PT. Czytelników w nr. 8 na str. 105. Zmienione, dodajmy, po linii rozsądku i życzeń wszystkich zainteresowanych.

Handel zagraniczny.

Udział Polski w handlu światowym.

Udział Polski w handlu światowym (r. 1937) wynosi 0,9 proc. Znajdujemy się tu na poziomie niemal Rumunii (0,7 proc.) i Finlandii (0,8 proc.).

Pozostajemy w tyle za Szwajcarią (1,3 proc.), Danią (1,3 proc.) i Szwecją (2 proc.).

W ciągu ostatniego dziesięciolecia zautarkizowaliśmy się nieco w tym sensie, że nasz udział w handlu światowym istotnie spadł. Wynosił on w r. 1929 — 1 proc., w r. 1937 — 0,9 proc.

W Polsce na 1 mieszkańca w r. 1937 przypada 71 zł obrotu handlu zagranicznego, a w r. 1928 przypadało 193 zł. Odnośne liczby wynoszą dziś na głowę mieszkańca w Rumunii — 101 zł, w Japonii — 148 zł, we Włoszech — 165 zł, na Węgrzech — 185 zł, w Niemczech — 358 zł, w Szwecji — 380 zł, w Danii — 994 zł.

Jedynie tylko Sowiety stoją pod tym względem niżej niż Polska ze swą liczbą 18 zł na mieszkańca, ale Sowiety — to cały kontynent liczący 170 milionów mieszkańców i to mieszkańców bardzo spauperyzowanych.

Saldo dodatnie przy wzroście obrotów w I kwartale 1939 r.

Obroty handlu zagranicznego Polski i W. M. Gdańska osiągnęły w pierwszym kwartale b. r. w porównaniu z analogicznym okresem roku 1938 znaczniejszy wzrost. Ogólny obrót wyniósł 648.677 tys. zł, wobec 615.533 tys. zł w pierwszych trzech miesiącach 1938 r., czyli zwiększył się o 33.144 tys. zł.

Wzrost ten zawdzięczać należy silnemu wzmożeniu się eksportu. Przedstawiał on wartość 340.124 tys. zł, wobec 278.440 tys. zł w pierwszym kwartale 1938 r., podniósł się więc o 61.684 tys. zł.

Import natomiast spadł o 28.540 tys. zł, mianowicie z 337.093 tys. do 308.553 tys. zł. Wskutek tego bilans handlowy Polski zamknięty został nadwyżką eksportu w kwocie 31.571 tys. zł, gdy w pierwszym kwartale poprzedniego roku wykazywał saldo ujemne w wysokości 58.653 tys. zł.

Możliwości eksportowe.

Bliższe informacje w poniższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

Napoje wyskokowe. Firma z Antwerpii pragnie nawiązać kontakt z producentami powyższych wyrobów. P/12194/32/ID.

Nadmanganian potasu. Firma z Antwerpii interesuje się importem powyższego artykułu. P/12193/47/ID.

Szczotki. Firma agenturowa afrykańska pragnie nawiązać kontakt z producentami szczotek ryżowych do mycia podłóg itp. oraz szczotek do czyszczenia koni. P/8293/3B/ID.

Olej wazelinowy. Firma z Boliwii interesuje się importem oleju wazelinowego w beczkach, koloru białego — do picia. P/10642/3C/ID.

Różne. Hurtowa firma z Boliwii pragnie nawiązać kontakt z producentami: artykułów elektrycznych, taśm izolacyjnych, lamp i abażurów ornamentacyjnych oraz węży gumowych. P/12245/4T/ID.

Artykuły fotograficzne. Firma z Boliwii interesuje się nawiązaniem kontaktu z producentami papierów, filmów i chemikalii fotograficznych, oraz papieru kartonowego do nalepiania fotografii. P/12248/61/64/ID.

Esencje owocowe i olejki eteryczne. Firma szwedzka pragnie nawiązać kontakt z producentami powyższych artykułów. P/12463/47/ID.

Przedstawicielstwo. Firma indyjska interesuje się uzyskaniem przedstawicielstwa na maszyny przemysłowe, rolnicze, wyroby elektrotechniczne i inne. P/10644/45/ID.

Chemikalia. Chińska firma agenturowa interesuje się importem chemikalii, jak: salmiaku, bieli cynkowej,

litoponu, bakelitu, syntetycznych żywic, żelatyny i kleju. P/11990/3J/ID.

Artykuły reklamowe. Firma szwajcarska pragnie importować z Polski różnego rodzaju artykuły reklamowe, jak nożyki, ołówki wykręcane itd. 12313/4K/Sz.

Wyroby cukiernicze. Firma angielska poszukuje dostawców cukierków, czekolady oraz biszkoptów. 11319/60 sz.

Kwiaty sztuczne. Firma w Capetown interesuje się importem kwiatów sztucznych, sztucznej biżuterii, pasków itp. artykułów konfekcyjnych. 12276/3B sz.

Siatki i tiule do włosów. Firma polska z siedzibą w Boliwii interesuje się importem z Polski artykułów fryzjerskich jak siatki do włosów i tiule. 10646/3C sz.

Paciorki drewniane. Firma amerykańska poszukuje dostawców drewnianych paciorków (na wzór czeskich). Wzory w Instytucie. 11213/64 sz.

Dewocjonalia. Firma portugalska interesuje się importem z Polski dewocjonalij. 11180/59 sz.

Guziki niciane. Firma amerykańska poszukuje dostawców guzików nicianych. 11221/64 sz.

Metalowe ozdoby itd. Firma angielska interesuje się zakupem galanterii (ozdoby metalowe do sukien, klipsy, guziki itd.). 11312/64 sz.

Nowa produkcja.

Podjęcie produkcji materiałów wyściółkowych „Piastopil".

Produkcja materiałów wyściółkowych ulega stałym zmianom i ulepszeniom. Dążenia do osiągnięcia jak najlepszych wyników przejawiają nie tylko fabryki zagraniczne, lecz również i krajowe, gdyż zapotrzebowanie stale wzrasta, a nowoczesne środki lokomocji oraz potrzeby szpitalnictwa i meblarstwa wymagają wysokich zalet, przy jednoczesnej trwałości, lekkości i oczywistej wygody.

Od paru lat „Zakłady Kauczukowe „Piastów" produkują na podstawie licencji materiały wyściółkowe z gumy pod nazwą „Piastopil".

„Piastopil" wyrabiany jest z lekkiej gumy porowatej o specjalnej konstrukcji, o sześciennych, wewnątrz pustych komórkach, połączonych u podstawy w jedną płaszczyznę. Komórki te posiadają otwory, które przy każdym ruchu przepuszczają powietrze, zapewniając niesłabnącą prężność, elastyczność i doskonałą wentylację.

„Piastopil" jest nazwyczaj higieniczny, nie zatrzymuje w sobie kurzu, daje się łatwo myć mydłem i wykręcać bez obawy naruszenia tkanki, może być poddany dezynfekcji w piecu parowym do 105° lub też nasycany formaliną w piecu o temperaturze 50° bez jakichkolwiek uszkodzeń.

Artykuł ten sprzedawany jest w postaci luźno leżących materacy, poduszek i wałków lub też zużytkowany jako siedzenia i oparcia w samochodach, autobusach, wagonach kolejowych, samolotach oraz rowerach i motocyklach.

Silna rozbudowa przemysłu papierniczego i celulozowego.

W najbliższym czasie ma powstać w Polsce 7 nowych wielkich fabryk celulozy. Fabryki te wybudowane zostaną u źródeł surowców, a mianowicie na kresach północno - wschodnich i na Podkarpaciu. W ten sposób punkt ciężkości tego przemysłu zostanie przesunięty nieco na wschód.

Z pośród przewidzianych 7 nowych fabryk dwie będą produkować celulozę wiskozową (zastosowanie do produkcji prochu strzelniczego i sztucznego jedwabiu) oraz 5 — celulozę papierniczą,

Wybudowanie 7 nowych fabryk celulozy umożliwi podniesienie dotychczasowej produkcji krajowej tego artykułu o 60 proc. W związku z tą rozbudową przewidziane jest w planie rozbudowy przemysłu papierniczego podniesienie zużycia papieru z 5,4 do 8,1 kg na głowę ludności. Dzięki temu wyeliminowany zostanie całkowicie import, a równocześnie wzmożony zostanie eksport. Przewidziane jest wreszcie zwiększenie produkcji papieru rotacyjnego i dla całkowitej obsługi zapotrzebowania przemysłu wydawniczego w Polsce.

Budowa fabryki celulozy w Nowym Sączu.

W Nowym Sączu rozpocznie się niebawem budowa fabryki celulozy kosztem 1 miln. zł. W fabryce tej znajdzie zatrudnienie około 300 robotników, nie licząc personelu kwalifikowanego.

Budowa fabryki włókienniczej w Baranowie.

Fabryka wyrobów włókienniczych „Krusche i Ender" S. A. w Pabianiczach kończy w bieżącym miesiącu budowę hal fabrycznych pod Baranowem i z początkiem maja przystępuje do montażu maszyn. Będzie to jedna z większych fabryk włókienniczych na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego. O rozmiarach jej świadczy fakt, że hale fabryczne zajmują obszar 9.500 m. kw. Niezależnie od budowy fabryki firma przystąpiła do wznoszenia budynków mieszkalnych dla personelu.

Podjęcie budowy wielkiej cementowni na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Pięć wielkich przedsiębiorstw przemysłu cementowego, a mianowicie: Goleszowska Fabryka Portland-Cementu, S. A., Towarzystwo Górniczo - Przemysłowe „Saturn" S. A., Zakłady Solvay w Polsce Sp. z o. o., S. A. Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa" i Towarzystwo Fabryk Portland - Cementu „Wysoka" S. A. przystępuje w najbliższym czasie do budowy w Centralnym Okręgu Przemysłowym fabryki cementu o dużej zdolności produkcyjnej. Prace przygotowawcze są już w pełnym toku.

Targi i Wystawy.

Wystawa wszystkich typów polskich obrabiarek.

Przemysł obrabiarkowy w Polsce przechodzi obecnie okres dobrej koniunktury. Chodzi nietylko o koniunkturę gospodarczą wyrażającą się we wzroście konsumcji obrabiarek z 4 milionów złotych w latach kryzysu do 50 milionów złotych w roku 1938. Chodzi

również o koniunkturę organizacyjną, t. zn. o zespół warunków b. korzystnie kształtujących przyszłość tego tak ważnego, podstawowego, a do niedawna upośledzonego przemysłu. Podstawę do stworzenia tych korzystnych warunków dała zorganizowana w dniach 14—16 stycznia 1939 r. Konferencja Obrabiarkowa w Warszawie. Stwierdzono wówczas, że tajemnicą powodzenia przemysłu obrabiarkowego jest masowość produkcji. Im mniej typów, mniej odmian, zaś większą liczbę jednakowych sztuk wytwarza fabryka, tym tańsze mogą być jej wyroby, tym większe można osiągnąć zyski.

Ze świadomości tej prawdy wynikły celowe posunięcia organizacyjne na terenie zainteresowanego przemysłu, mianowicie przygotowania: a) do normalizacji zapotrzebowania obrabiarek pod względem typów, ilości i jakości, b) do możliwie ciasnej specjalizacji poszczególnych fabryk, c) do ścisłej współpracy przemysłu.

Aktualnym objawem osiągniętego na terenie przemysłu obrabiarkowego porozumienia poszczególnych wytwórni była ciekawa wystawa, która w ramach tegorocznych Targów Poznańskich urządziły odnośne fabryki, wystawiając po raz pierwszy w Polsce wszystkie — bez wyjątku — produkowane w kraju typy obrabiarek.

Stoisko firmy „Stomil" na Targach Poznańskich.

Równolegle do rozwoju motoryzacji idzie postęp w dziedzinie budowy opon. „Stomil", który rok rocznie prezentował nam na Targach Poznańskich nowości, i w tym roku nie przełamał tradycji. Fachowców automobilowych zainteresują niewątpliwie szczegóły techniczne, z jakimi wystąpił „Stomil", będący — jak to powszechnie zresztą wiadomo — pionierską placówką w tej dziedzinie przemysłu w Polsce. I tak widzimy obok normalnej produkcji opon samochodowych ciężarowych nową ich konstrukcję, szczególnie odporną na przegrzanie opon przez zastosowanie warstw kordu o pełnej długości i wyeliminowaniu t. zw. krótkich podkładek.

Jest to osiągnięcie niezmiernie doniosłe, szczególnie dla naszych linii autobusowych i przedsiębiorstw samochodowych. Inowację tę, wprowadzoną na nasz rynek przez „Stomila" powitają niewątpliwie zainteresowane sfery z uznaniem.

Nagrodzone wynalazki na Targach Poznańskich.

Wzorem lat ubiegłych, zorganizowana przez Związek Fabrykantów Komisja Rzeczoznawców, przeprowadziła ocenę wynalazków wystawionych na tegorocznych Targach Poznańskich.

Na podstawie ustalonych przez tę Komisję ocen, ściślejsza Komisja składająca się z Prezydium Związku Fabrykantów oraz trzech członków Komisji rzeczoznawców, mając do dyspozycji 3 nagrody.

1. Pana Ministra Przemysłu i Handlu w wysokości zł 750,—.
2. Zarządu Międzynarodowych Targów Poznańskich t. j. wysłanie wynalazków wyróżnionych na Wystawę Wynalazków do Paryża.
3. Dyplomy

przyznała jednomyślnie nagrody następującym wynalazcom:

Do nagrody ad 1.

1\. nr. Targów 8. Zawrotny Julian, Letnisko Radość k. Warszawy, Wesoła 4.
   1. Celownik elektryczny,
   2. Sposób przytwierdzenia fotografii do dokumentów przy pomocy chwycików spłaszczonych, na których umieszczone są inicjały odnośnej instytucji 150,— zł.

2\. „ 52. Wordliczek Henryk, Dziedzice, Śląsk, Konopnickiej 90.
   1. Kapturek ochronny zabezpieczający zespórki w paleniskach kotłowych przed przepaleniem,
   2. ochraniacz zabezpieczający kołnierze rur płomiennych przed przepaleniem 100 zł.

3\. „ 27. Inż. Mejer Henryk, Łomża, św. Mikołaja 30.
   Przyrząd kreślarski „Koordynator-Konto - Liniomierz" 75,— zł.
   Inż. J. Boguszewski, Poznań, fa. H. Cegielski.
   Uchwyt 3 - szczękowy ze skośnymi szczękami do wszelkich obrabiarek 75,— zł.

Poza tym udzielono jeszcze 7 nagród pieniężnych każda w wysokości 50,— zł.

Do nagrody ad 2.

1\. nr. Targów 8. Zawrotny Julian, Letnisko Radość k. Warszawy ,Wesoła 4.
   Sposób przytwierdzenia fotografii do dokumentów przy pomocy chwycików spłaszczonych, na których umieszczone są inicjały odnośnej instytucji.

Do nagrody ad 3 przyznano 28 dyplomów, Komisja uchwaliła również przyznać dyplomy wynalazcom wyróżnionych nagrodami ad 1 i 2.

Tegoroczny konkurs wynalazków skupił znacznie mniejszą ilość eksponatów niż miało miejsce w roku ubiegłym.

Walne Zebrania.

Walne Zebranie Banku Związku Spółek Zarobkowych S. A. w Poznaniu.

W dniu 27 kwietnia rb. odbyło się pod przewodnictwem prezesa Rady p. Wacława Staniszewskiego doroczne Walne Zebranie Banku Związku Spółek Zarobkowych. Sprawozdanie z działalności złożył p. dyr. W Broniewski, określając rozwój Banku na tle ogólnej poprawy koniunktury i stabilizacji życia gospodarczego, jako pomyślny, wykazujący zwyżkową tendencję we wszystkich działach operacyj. Bilans na ultimo roku 1938 zamyka się sumą 162.635.126,— zł wobec 148.111.490,— zł w roku 1937. Ogólne obroty zwiększyły się z 3,5 miliardów zł w r. 1936 do 5 miliardów zł w roku 1938. Przyrost wkładów wyniosił w roku ubiegłym 20,6%, gdy wkłady w całej bankowości prywatnej wzrosły przeciętnie o 13,7%. W latach 1937 i 1938 Bank pozyskał łącznie ponad 33 mil. zł nowych wkładów, co stanowi ponad 53% stanu z końca 1936 r. Ogó-

łem suma wkładów w dniu 31. 12. 1938 r. wynosiła zł 95.562.000,—. Przyrost wkładów umożliwił odpowiednie rozszerzenie akcji kredytowej o zł 17.451.000,—. W ogólnej sumie 90,2 milionów zł udzielonych kredytów znajdują się t. zw. kredyty celowe, w ogólnej sumie 8.937 tys. zł. zł, wobec 5.613 tys. zł w roku 1937. Kredyt ten udzielony na specjalnie ulgowych warunkach jest przeznaczony dla kupiectwa detalicznego i rzemiosła oraz na kredyty przesiedleńcze, w czym przejawia się dążenie Banku do wzmocnienia i rozbudowy zdrowego polskiego stanu średniego, w oparciu o współpracę ze spółdzielniami i z szerokimi sferami kupiectwa, rzemiosła i przemysłu. Na uwagę zasługuje, iż mimo rozszerzenia akcji kredytowej o ca 17 miln. redyskonto weksli zmniejszyło się o ca ½ miliona zł. Ze spraw organizacyjnych podkreślić należy otworzenie nowego Oddziału Banku w Gdyni i Agentury Oddziału Krakowskiego w Rzeszowie. Czysty zysk za rok obrachunkowy wynosi 700.137,— zł a łącznie z pozostałością z roku poprzedniego 797.913,— zł. Rachunek zysków i strat zamyka się sumą 10.921.057,— zł.

Po zatwierdzeniu sprawozdań: Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu wraz z rachunkiem zysków i strat uchwalono wydzielić z wykazanego zysku 2% dywidendy. Po przeprowadzonej dyskusji nad sprawozdaniami, do Rady Nadzorczej wybrano ponownie pp. Adama Nowakowskiego, Franciszka Maciejewskiego i Józefa Targowskiego, a ponadto pp. Włodzimierza Baczyńskiego (dyr. B. G. K.), Dr Aleksandra Całkosińskiego (Przewodniczącego Państw. Rady Spółdz.) oraz Stanisława Szulca (wiceprez. Izby P. H. w Poznaniu). Zarząd Banku sprawują pp. Witold Broniewski i Mikołaj Przesmycki. (Az).

Walne Zebranie f-my C. Hartwig.

28. IV. 1939 odbyło się XIX Walne Zebranie firmy C. Hartwig pod przewodnictwem prezesa Rady Nadzorczej p. Eugeniusza Łopuszańskiego.

Sprawozdanie Zarządu złożył dyrektor p. Bolesław Weber. Ze sprawozdania tego wynika, że zarówno działalność poszczególnych oddziałów jak i całego przedsiębiorstwa cechowało w roku sprawozdawczym znaczne ożywienie, wyrażające się wzrostem obrotów firmy w gotówce i w tonażu o przeszło 30% w porównaniu z r. 1937.

Przedłożony bilans firmy wyniósł kwotę 4.936,689,68 zł, a rachunek zysków i strat kwotę 2.719.915,12 zł. Zysk wyniósł kwotę 3.214,97 zł.

Sprawozdanie Rady Nadzorczej złożył dyr. Jan Kuczyk, po czym udzielono pokwitowania władzom Spółki. Do Rady Nadzorczej wybrano ponownie ustępujących członków pp.: E. Łopuszańskiego, prezesa Kałamajskiego, dyr. Łyczywka, dyr. Słomskiego oraz p. W. Pawłowicza z Warszawy.

Zarząd firmy sprawują pp.:Weber i Bulczyński.

Z życia Związku

Sekcja Przemysłu Wódczanego.

Dn. 6 maja br. w salce posiedzeń Zw. Fabrykantów odbyła się konferencja przemysłu wódczanego, poświęcona zagadnieniu znowelizowania przepisów o Monopolu Spirytusowym. Związek nasz projektuje łącznie ze Związkiem Fabryk Wódek Gatunkowych w Polsce — którego delegaci brali również udział w konferencji, — złożyć w Ministerstwie Skarbu obszerny memoriał uzasadniający potrzebę zmiany przepisów o Monopolu Spirytusowym.

Przemysł prywatno - wódczany od szeregu lat dąży do znalezienia u miarodajnych czynników należytego zrozumienia dla swoich postulatów, których zrealizowanie wyszłoby na korzyść tak przemysłu jako też Skarbu.

Związek Fabrykantów w imieniu przedsiębiorstw zorganizowanych w Sekcji Przemysłu Wódczanego, niejednokrotnie podejmował zadania w sprawie trudności reglamentacyjnych i hamujących normalny rozwój prywatnego przemysłu wódczanego.

Zebranie Sekcji Mydlarskiej.

Dnia 9 b. m. w biurze Związku odbyła się konferencja członków sekcji z terenu Poznania w sprawie norm fabrykacyjnych kwasów tłuszczowych, kwasów żywicowych oraz emulgatorów przy mydle rdzeniowym.

Szczególną uwagę zwrócono na konieczność ustalenia wagi mydła oraz wyznaczenia granic minimalnych i maksymalnych zawartości tłuszczów w jednostce ilościowej mydła.

Różne.

Ważniejsze prace inwestycyjne prowadzone w Polsce w roku bieżącym.

Według prowizorycznych danych, zatrudnienie na robotach publicznych na dzień 15 kwietnia obejmowało już 100.000 osób.

Według przewidywań zatrudnienie w ciągu maja wzrośnie do 200.000 osób.

Z ważniejszych robót, zatrudniających większą ilość bezrobotnych, wymienić należy budowę kanału Warta-Gopło, kanału węglowego Kraków - Spytkowice, kanału kamiennego, który poprzez pogłębiony Kanał Królewski połączy Bug i następnie drogą Wisły umożliwi dostarczanie materiału kamiennego do budowy dróg do województw centralnych, oraz wreszcie budowę kanału przemysłowego w Gdyni, który znacznie zwiększy pojemność portu gdyńskiego.

Prócz tego prowadzone są roboty melioracyjne, przede wszystkim przy obwałowaniu Wisły na odcinku Sandomierz - Zawichost, oraz na Pomorzu.

Jak z powyższego widać, w tegorocznych robotach publicznych pierwsze miejsce zajmują inwestycje i roboty wodno - komunikacyjne.

Program robót wodno - komunikacyjnych na rok 1939, opracowany przez Biuro Dróg Wodnych Ministerstwa Komunikacji, obejmuje dwa działy gospodarki wodnej: wodno-energetyczne, wraz z ochroną przed powodzią, oraz usprawnienie dróg wodnych. Na cel ten przeznacza się z budżetu państwa 15,1 miln. zł, z kredytów inwestycyjnych 25 miln. zł. z Funduszu Pracy 10.720.000 zł, czyli razem 50.820.000 zł, nie licząc dostaw i robót, wykonywanych na warunkach kredytowych oraz kredytów PKP, zamrożonych w Niemczech, z tytułu przewozów kolejowych na Pomorzu.

Należy zaznaczyć, że główny nacisk położony jest na dział wodno - energetyczny. W dziale tym prelimi-

nowane są wydatki na sumę 24 miln. zł oraz za kilka milionów złotych roboty kredytowe i dostawy maszyn z kredytów zamrożonych.

Ulgi inwestycyjne przy tworzeniu zapasów węgla.

W dzienniku Ustaw R. P. Nr. 37 z dn. 25 kwietnia rb. ukazało się rozporządzenia Ministra Skarbu, które w par. 1 postanawia, że osobom fizycznym i prawnym, prowadzącym prawidłowe księgi, które zawarły ze Skarbem Państwa umowy w sprawie utworzenia zapasów węgla w wyniku żądania właściwej władzy — służy prawo potrącenia z dochodu z wykonaniem tych umów kosztów: nabycia gruntów i przystosowania ich do przechowywania węgla, wzniesienia ogrodzeń oraz wykonania specjalnych urządzeń, potrzebnych do magazynowania węgla. Według par. 2 prawo potrącenia służy w stosunku do kosztów, poniesionych w okresie od dn. 1 kwietnia 1939 do 31 grudnia 1942 r.

Wzrost wskaźnika produkcji przemysłowej w Polsce w marcu 1939 r.

Obliczany przez Instytut Badania Koniunktur Gospodarczych i Cen wskaźnik produkcji przemysłowej podniósł się w marcu r. b. ze 127,5 do 130,7 czyli o 2,5 proc., przewyższając poziom marca r. ub. o 6,5 proc. Znaczniejszy wzrost produkcji wystąpił w hutnictwie żelaznym, we włókiennictwie, w przemyśle drzewnym oraz w produkcji energii elektrycznej. Wpływ wzrostu produkcji w tych gałęziach na wskaźnik ogólny został nieco osłabiony przez jednoczesny i nieznaczny spadek w przemyśle węglowym. We wszystkich pozostałych gałęziach przemysłu rozmiary wytwarzania nie wykazały większych zmian, ogólnie jednak przeważała raczej tendencja zwyżkowa.

Tonaż polskiej floty handlowej.

Cały tonaż pływający polskiej floty handlowej na dzień 1 kwietnia r. b. wynosił 172 jednostki o łącznej pojemności 113.676 trb i 62.673 trn. W tym czasie było w budowie 11 jednostek o łącznej pojemności brutto ok. 36.300 t., z tego 9 jednostek zostanie oddanych do eksploatacji w ciągu roku bieżącego.

W sprawie podniesienia wyglądu estetycznego m. Poznania.

Prezes Izby P.-H. w Poznaniu apeluje za naszym pośrednictwem do przemysłowców, aby zechcieli przyczynić się do podniesienia wyglądu estetycznego m. Poznania, drogą:

a) odnowienia fasad budynków,
b) klatek schodowych oraz zaktualizowania tablic orientacyjnych, które winny się znajdować w każdej sieni na widocznym miejscu,
c) podwórz, które winny posiadać twardą i gładką nawierzchnię, o ile możności z zieleńcem,
d) racjonalnego zbierania i wywozu śmieci oraz uporządkowania śmietników,
e) oparkanień, przy czym pozostałe jeszcze płoty z drutu kolczastego winny być natychmiast usunięte, a wszelkie inne oparkanienia odświeżone, zaś parkany zwarte winny być uczynione przewiewnymi z uwagi na wymogi OPLG.,
f) usunięcia anten na dachach, szpecących w wybitny sposób nasze miasto i zastąpienia ich antenami zbiorowymi, do czego jako ostateczny termin ustalony jest przez Ministerstwo 1. VII. 1939 r.,
g) założenia przy każdym budynku dzwonka alarmowego zgodnie z zarządzeniem Wojewody Poznańskiego z dnia 30 stycznia 1939 r. (Pozn. Dz. Woj. Nr. 7, poz. 82).

Struktura gospodarcza Polski.

Na powyższy temat mówić będzie w dniu 17 maja br. o godz. 20 w Auli Akademii Handlowej p. Henryk Gross, na odczycie zorganizowanym przez Koło Naukowe Tow. Stud. A. H.

Normalizacja wymiarów żelaza.

Wprowadzenie z dniem 1 maja r. b. podziału żelaza, zbywanego przez Syndykat Polskich Hut Żelaznych, na wymiary znormalizowane i nieznormalizowane, spotkało się w zainteresowanych sferach gospodarczych z życzliwym przyjęciem.

Szczególnie pozytywnie oceniają te sfery fakt wczesnego przygotowania rynku przez Syndykat do przyjęcia normalizacji wymiarów żelaza. Warto przypomnieć, że problem ten omawiany był szeroko w artykułach i komunikatach, zamieszczanych na łamach pism fachowych i codziennych, za pomocą których Syndykat już w roku ubiegłym sygnalizował wprowadzenie normalizacji, zapowiadając ją na pierwszą połowę r. b.

Dzięki tym wiadomościom normalizacja żelaza, stanowiąca bądź co bądź poważną zmianę w stosunku do poprzedniego stanu rzeczy, została przeprowadzona w atmosferze zrozumienia ze strony odbiorców, którzy mieli dostateczny czas na przystosowanie swych zleceń do nowych warunków.

Wypada podkreślić, że na 2 tygodnie przed wprowadzeniem normalizacji, tj. już w dniu 15 kwietnia roku bież. opublikował Syndykat program znormalizowania wytworów i cennik dopłat na wytwory nieznormalizowane. Program ten i cennik rozesłane zostały nie tylko wielkim odbiorcom ze sfer przemysłu przetwórczego i kupiectwa branży żelaznej, lecz także szeregowi mniejszych firm, które ujawniły w tym kierunku zainteresowanie.

Usprawnienia w ruchu osobowym i towarowym w Poznańskiej Dyrekcji Kolei Państwowych.

W ostatnim czasie Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu dokłada starań w kierunku usprawnienia obsługi w ekspedycji osób i towarów. Do osiągnięcia tego celu wprowadza stacyjne drukarki biletowe: ręczne i rotacyjne. Drukarki te zainstalowano na większych stacjach węzłowych, a mianowicie: w Poznaniu 8, w Gnieźnie, Inowrocławiu, Jarocinie, Kaliszu i Ostrowie Wielkopolskim po 2.

Ponadto wprowadzono dla drużyn konduktorskich nowy wykaz odległości, umożliwiający wystawienie podróżnym biletów nie tylko do stacyj własnego okręgu, lecz także do ważniejszych stacyj wszystkich innych dyrekcyj okręgowych kolei państwowych. W związku z tym podróżni w razie nieposiadania biletu na dalszą podróż, nie są zmuszeni wysiadać na stacjach pośrednich z pociągu dla nabycia biletu w kasie stacyjnej, lecz mogą otrzymać bilet bezpośrednio od drużyn konduktorskich.

W akcji usprawniającej przewóz towarów, należy podkreślić studia nad przyspieszeniem i ułatwieniem pracy przeładunkowej przez wprowadzenie trakcji motorowej szosowej dla przewozu przesyłek drobnicowych w obrębie stacyj poznańskich oraz przez prowadzenie pociągów towarowych na hamulec zespolony.

Związek Fabrykantów prosi resztę P.T. Członków o podanie kwoty subskrybcji na POP i FON.

Wydawnictwa.

Gaetan Pirou. Kryzys kapitalizmu, Księgarnia Powszechna, Warszawa-Kraków.

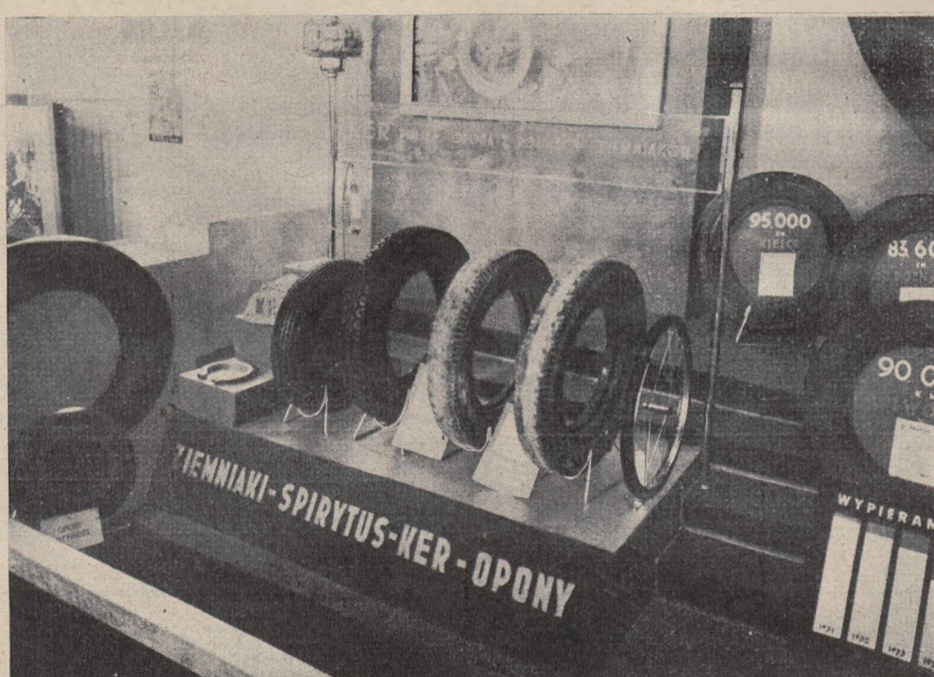
Zagadnienia związane z współczesną polityką gospodarczą budzą wiele namiętnych dyskusyj, nowe prądy w tej dziedzinie posiadają zarówno zapalczywych zwolenników, jak i przeciwników. W ogniu tej dyskusji i pod obstrzałem sprzecznych argumentów porusza się prof. Pirou ze swobodą, na jaką zdobyć się może jedynie ekonomista z dużą erudycją i pisarz z poczuciem odpowiedzialności. Zagadnienia kapitalizmu, socjalizmu, neosocjalizmu i gospodarki kierowanej (planowej), roztrząsa autor wszechstronnie zbierając celniejsze argumenty pro i contra. We własnych wnioskach opowiada się prof. Pirou jako zwolennik umiarkowanej gospodarki planowej i stwierdza istnienie strukturalnego kryzysu kapitalizmu przyspieszonego przez wojnę i kryzys (książka pisana w r. 1933). Jeżeli nawet wnioski autora mogą budzić zastrzeżenia, to niemniej argumentacja jego jest logiczna i ciekawa.

Okoliczność, że praca prof. Pirou operuje materiałem faktycznym ze stosunków francuskich, nie zmienia faktu, że ukazanie się przekładu polskiego jest pożyteczne. Polityk-ekonomista znajdzie w pracy prof. Pirou niejedno godne uwagi rozumowanie. (r.)

Browar Bojanowo. Dawn. F. Junke Sp. z o. o. Treściwa i ładnie wydana broszura propagandowa.

Sprawozdanie Związku Pracodawców Tow. zar. w Poznaniu ukazało się drukiem i zawiera obok przemówienia prezesa Związku p. Stanisława Stempniewicza, omówienie całokształtu spraw, którymi Związek zajmował się w r. 1938.

„STOMIL" na Targach Poznańskich

Na efektownym stoisku znanej fabryki opon „STOMIL" poraz pierwszy zademonstrowano poglądowo produkcję opon z kauczuku syntetycznego, t. zw. keru. Eksponaty te, oraz specjalne opony ciężarowe o konstrukcji przeciwdziałającej nadmiernemu zagrzewaniu się opon wzbudzały duże zainteresowanie w sferach fachowców automobilowych

BARWNIKI nieszkodliwe do cukierków, lemonjad, likierów, marmelad, makaronów, konserw i innych przetworów spożywczych, tłuszczów, świec, mydeł i preparatów kosmetycznych dostarczają w wszelkich kolorach i najlepszej jakości

Domagalski i Ska, Poznań

Fabryka założona w roku 1901

PIĘKNA CERA decyduje o urodzie UŻYWAJ KREMU Pea

R. Barcikowski S. A. - Poznań

Chlubą

Przemysłu Polskiego

ŚNIEŻNO BIAŁE ZĘBY

FALKIEWICZ - POZNAŃ

Fabryka Perfum i Kosmetyków zał. 1911 r. w Paryżu

Erbedont'u
SKUTKI TRWAŁE
ZĘBY ZDROWE ZĘBY BIAŁE

R. Barcikowski S. A. - Poznań

Czekolady, cukry i kakao
Sp. Akc.
„GOPLANA"
w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

że bateria
Centra
jest najpewniejsza!

OBRABIARKI do metali (tokarki, wiertarki i szlifierki), ARMATURA ciężka do sieci wodociągowych i gazowych, GRZEJNIKI do centralnego ogrzewania, żeliwne PIECE cyrkulacyjne dla większych hal, ODLEWY żeliwne i gatunkowe.

„WIEPOFANA"
Wielkopolska Odlewnia,
Fabryka Narzędzi i Maszyn, Sp. Akc.

w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81
Tel. 61-56

Cegielnia Parowa
WITASZYCE
stacja, poczta i telegr.: Witaszyce
dostarcza na dogodnych warunkach:

dachówki (karpiówki), dreny od „1½ do 9",
cegłę maszynową, tonówkę,
dziurawkę, sufitówkę
i kominówkę

Produkcja łączna 12.000.000 r.

Redakcja i Administracja: Poznań, ul. Rzeczypospolitej 1 — Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.
Zakład i miejsce odbicia: Drukarnia Wydawnicza Fr. Krajna Spółka z o. o., Poznań, Strzałowa 2 a.